

[Undervisningsministeren.]

læsning, som de måske ellers havde lyst til, og hensynet til de børn, der har let ved at klare sig på alle skolens trin, som i klasserne er med til at live op og gøre arbejdet lettere for læreren, og som under alle forhold vil have muligheder for at komme frem, og som ved at være sammen med de kammerater, de hidtil har fulgt med fra skoletidens begyndelse, kan bidrage til at hjælpe disse kammerater over vanskeligheder, der ellers i mange tilfælde vil holde dem tilbage og spærre for en uddannelse, som det senere viser sig at de var velegnede til.

At undervisningen er lettere i klasser, der står på nogenlunde samme udviklingstrin, er ligetil, men der er også andre hensyn at tage for skolen end at søge det, som er lettest, og der er hensyn at tage til de børn, som har svært ved at følge med, selv om man naturligvis ikke skal strække hensynet hertil så langt, at det lægger afgørende hindringer i vejen for en god uddannelse af de velbegavede børn.

Når man siger, at den frie mellemskole skal gøres bedre — det var omkvædet i det ærede medlem hr. Hvidbergs tale — vil alle naturligvis være enige heri. Det er ikke derom, striden står, og jeg har allerede sagt, at der sikkert er forsømt en hel del fra myndighedernes side, måske også fra mange skolers side, for at gøre undervisningen i den frie mellemskole tiltrækkende og interessant og udviklende for børnene. Men jeg tror, man ville erfare, hvis man gjorde dette forsøg med at gøre den frie mellemskole bedre, samtidig med at man bibeholdt den skarpe deling, som gælder nu, at det er selve delingen, der giver de vanskeligheder med hensyn til den frie mellemskole, som selv den bedst tilrettelagte undervisning i klasserne ikke kan opveje, og at kræfterne, der sættes ind på en forbedring af den frie mellemskole, ikke vil give det resultat, man ventter.

Den frie mellemskole er ikke en skoleform, som forældre med glæde sender deres børn til. Den frie mellemskole er ikke en

skole, forældre søger at få deres børn ind i, den frie mellemskole er den skoleafdeling, hvor de børn kommer, der ikke kan klare optagelsesprøven til eksamensskolen. Det er denne placering i skolebilledet, der gør arbejdet så tungt og vanskeligt i den del af folkeskolen, som ikke fører til eksamen.

Jeg mener derfor, at det primære i nyordningen må være den samlede skole for børnene til det 14. år, at der bør gives adgang for skolemyndighederne i købstæder med større skolevæsen til en deling i timer eller generelt i de sidste 2 skoleår, men uden optagelsesprøve og uden nogen afsluttende eksamen. Det er en hensigtsmæssighedsforanstaltning, som jeg tidligere har sagt, for de skolers vedkommende, der vælger denne deling, en foranstaltning, som tager sigte på at opnå, at børnene er mere ensartede i de klasser, der har undervisning i sprog og matematik. Men det primære er altså, som det er kommet til udtryk i lovforslaget, den samlede skole.

Er det så egentlig ikke nyttigt, at der gives flere muligheder for købstadskolens skolevæsen, så man ikke overalt er bundet til den samme plan og tilrettelægning af undervisningen i de store skoler? Lovforslaget giver mulighed for en større frihed for de lokale myndigheder, og jeg tror, det er sundt også at lægge et ansvar for undervisningens tilrettelæggelse ud til de kredse, som lever nærmest ved skolerne, hvor deres børn går.

Som jeg allerede har sagt, er der fra alle sider givet udtryk for, at landsbyskolen skal indrettes som en udelt skole til det 14. år med adgang til udvidet undervisning på frivilligt grundlag, enten i en eksamensskole eller en undervisning, der tager sigte på, at eleverne skal gå ud i det praktiske liv. Et flertal i tinget er af den opfattelse, således må jeg forstå det, at undervisning efter det 14. år må være frivillig for børnene, men som jeg allerede har sagt, mener jeg, at alle er enige om, at adgangen til at få denne undervisning efter det 14. år skal gøres lettere, end den er nu, og at alle